MEŞHURLARDAN PORTRELER

AKŞAM GAZETESİNDE "PORTRECİ"
İMZASIYLA YAYIMLANAN YAZILAR

Hazırlayan
Necati Tonga

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1968
KÜLTÜR SERİSİ: 1067

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-520-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Kapak Tasarımı: Mahmut Doğan

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ÇINAR MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No:34 K:5
Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika No: 45103

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İstanbul- 2023

Necati Tonga: 16 Eylül 1978 tarihinde Kırıkkale'de doğdu. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini Gazi Üniversitesinde tamamladı. Hâlen Kırıkkale'de Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktadır. *Bir Edebî Muhit Olarak Ankara (1923-1980)* adlı kitabıyla Koç Üniversitesi Ankara Araştırmaları Ödülü'nü ve ESKADER Şehir Kültürü Ödülü'nü kazandı. Yazıları *Türk Edebiyatı, Dergâh, Kitap-lık, Varlık, Yedi İklim, Hece, Türk Dili, Türk Yurdu, Söğüt, Yemek ve Kültür, Nihayet* gibi dergilerde yayımlandı. Başta Ahmet İhsan Tokgöz, Ziya İlhan Zaimoğlu ve Oğuz Özdeş'in portre yazıları olmak üzere modern Türk edebiyatından pek çok eseri yayına hazırladı. Evli ve üç çocuk babası olan yazar, son zamanlarda "kitaplaşmamış" metinlerin ve "unutulmuş" ediplerin peşinde.

İÇİNDEKİLER

PORTRE TÜRÜ VE *AKŞAM* GAZETESİNDE "PORTRECİ" İMZASIYLA YAYIMLANAN YAZILAR ÜZERİNE 9

I. BÖLÜM
EDİPLER

AKA GÜNDÜZ.....17
HALİD FAHRİ OZANSOY 25
REŞAT NURİ GÜNTEKİN 33
ERCÜMENT EKREM TALU 39
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR 47

II. BÖLÜM
TİYATROCULAR

MUHSİN ERTUĞRUL 57
VASFİ RIZA ZOBU 65
HÂZIM KÖRMÜKÇÜ 73
İ. GALİP ARCAN.....81

III. BÖLÜM
RESSAMLAR VE DOKTORLAR

İBRAHİM ÇALLI 91
ŞEVKET DAĞ 101
FEYHAMAN DURAN-GÜZİN DURAN..... 109
AKİL MUHTAR ÖZDEN..... 115
BESİM ÖMER AKALIN..... 123
GENERAL TEVFİK SAĞLAM..... 129

ÖZEL ADLAR DİZİNİ..... 135

PORTRE TÜRÜ VE *AKŞAM* GAZETESİNDE "PORTRECİ" İMZASIYLA YAYIMLANAN YAZILAR ÜZERİNE...

Bir bahar açık duran penceresinde
Belki bir gün gelir geçmiş zamanı arar
Diyerek bu portreyi çizdi sanatkâr,
Bir oda içinin ışık ve gölgesinde
Ahmet Muhip Dıranas,
"Portre" şiirinden

On dokuzuncu yüzyılda Fransızcadan dilimize geçen ve sözlüklerde "bir kimsenin yağlı boya, sulu boya, kara kalem vs. ile yapılmış resmi" şeklinde tanımlanan portre (*portrait*) kelimesi, bir edebiyat terimi olarak "kişilerin görünüşlerini ve kişiliklerini tanıtan yazı, edebî form, tasvir" anlamında kullanılmaktadır. Portrenin tarihî gelişimi, insanlık tarihi kadar eskidir ki silüet hâlinde de olsa mağara çizimlerindeki bazı tasvirler, resim sanatındaki ilk portre numuneleri olarak kabul edilmektedir.

Zaman içerisinde resim, heykel ve fotoğraf sanatlarında müstakil bir tür olarak beliren portrenin Batı edebiyatlarında bir anlatma aracı ve edebî tür olarak ortaya çıkışı tahkiyenin gelişimiyle paralellik gösterir. Özellikle on dokuzuncu yüzyıldan itibaren Batı'da kaleme alınan tahkiyeli eserlerde portre; şahısların tasvirinde sıklıkla

AKA GÜNDÜZ

(Taha Toros Arşivi)

Aka Gündüz (1885-1958): Gazeteci, yazar, romancı. Asıl adı Hüseyin Avni olan yazar, ismini önce Enis Avni'ye, daha sonra da Aka Gündüz'e çevirmiştir. Edebiyat âlemine 1901'de şiirler yazarak giren Aka Gündüz, ilerleyen yıllarda hikâyeci ve romancı kimliği ile ön plana çıkmıştır. Tiyatro, şiir, roman ve hikâye türlerinde eserler veren Aka Gündüz döneminin popüler romancılarından biri olur. *Dikmen Yıldızı* (1928), *Ben Öldürmedim Kokain* (1933), *Çapraz Delikanlı* (1938), *Yayla Kızı* (1940), *Bir Şoförün Gizli Defteri* (1943) Aka Gündüz'ün önemli romanlarından bazılarıdır.

HALİD FAHRİ OZANSOY

(Taha Toros Arşivi)

Halid Fahri Ozansoy (1891-1971): Şair, yazar, gazeteci. Çocukluk yıllarından itibaren edebiyata ilgi duyan Halid Fahri'nin bu ilgisi Galatasaray Lisesi'nde öğrenci iken daha da artar. İlk yazısı 1910'da bu okulun yayın organı *Tiraje*'de neşredilen yazarın ilk şiiri de 1912'de *Rübab* mecmuasında çıkar. İlerleyen yıllarda çeşitli süreli yayınlarda eserlerini neşreden Halid Fahri; şiir, tiyatro, tercüme, biyografi ve hatıra türlerinde eserler kaleme alır. Cumhuriyet Dönemi'nde Hececi şiirin yerleşmesinde önemli bir payı olan Halid Fahri, özellikle hatıra türünde kaleme aldığı kitaplarıyla önemli bir boşluğu doldurmuştur. *Rüya* (şiir, 1912), *Baykuş* (tiyatro, 1917), *Cenk Duyguları* (şiir, 1918), *Balkonda Saatler* (şiir, 1931), *Edebiyatçılar Geçiyor* (hatıra, 1939), *Şehir Tiyatrosunun 50. Yılı: Darülbedayi Devrinin Eski Günlerinde* (hatıra, 1964), *Edebiyatçılar Çevremde* (hatıra, 1970) başlıca eserleridir.

REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Reşat Nuri Güntekin (1889-1956): Yazar, öğretmen, gazeteci, milletvekili. Edebiyat âlemine imzasız yayımladığı şiirlerle giren Reşat Nuri, ilk hikâyesini 1917'de *Diken* mecmuasında neşretmiştir. İlerleyen yıllarda başta *Vakit* ve *Zaman* gazeteleri olmak üzere dönemin pek çok süreli yayınında eserleriyle yer alan Reşat Nuri Güntekin, romancı kimliğiyle tanınmıştır. Hikâye, piyes, edebiyat tarihi, tercüme ve gezi yazısı türlerinde eserlere imza atan yazarın klasikleşmiş romanları arasında başlıcaları *Çalıkuşu* (1922), *Dudaktan Kalbe* (1924), *Akşam Güneşi* (1926), *Acımak* (1928), *Eski Hastalık* (1938) ve *Yaprak Dökümü* (1941)'dür.

ERCÜMENT EKREM TALU

(Taha Toros Arşivi)

Ercüment Ekrem Talu (1886-1956): Gazeteci, romancı, mizah yazarı, mütercim. Asıl adı Ahmet Kemal Ercüment olmasına rağmen "Ercüment Ekrem Talu" adını kullanan yazar, Recaizade Mahmut Ekrem'in oğludur. İlk yazısı 1904'te *Çocuklara Mahsus Gazete*'de yayımlanan yazar; roman, hikâye, tiyatro, gezi yazısı, fıkra, hatıra türlerinde eserler vermiştir. *Asriler* (1922), *Sabir Efendi'nin Gelini* (1921), *Evliya-yı Cedid* (1924), *Şevket-meab* (1925), *Meşhedi Ankara'da* (1933) gibi eserleriyle tanınmıştır.

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR

Hüseyin Rahmi Gürpınar (1864-1944): Yazar, hikâyeci, romancı. Modern Türk edebiyatının önemli yazarlarından biridir. *Şık* (1889), *Şıpsevdi* (1911), *Kuyrukluyıldız Altında Bir İzdivaç* (1912), *Efsuncu Baba* (1924), *Eşkıya İninde* (1935), *Kesik Baş* (1942) önemli romanlarından bazılarıdır.

MUHSİN ERTUĞRUL

Muhsin Ertuğrul (1892-1979): Tiyatrocu, sinemacı, yazar, aktör, eleştirmen. 1911'de Paris'e giderek oradaki tiyatro ve sinema faaliyetlerini yakından takip eden Muhsin Ertuğrul, yurda döndükten sonra Darülbedayi'nin kuruluş çalışmalarına katıldı. Modern Türk tiyatrosunun kurucu isimlerinden biri olan Muhsin Ertuğrul, tiyatro ve sinema üzerine düşüncelerini çeşitli yazılarında ortaya koydu. 1911'de *İntihar* adlı telif bir tiyatro eserine imza atan yazar, onlarca tiyatro eserini de dilimize çevirdi. *Benden Sonra Tufan Olmasın* (1989) adlı hatıra kitabı, ölümünden on yıl sonra neşredildi.

VASFİ RIZA ZOBU

Vasfi Rıza Zobu (1902-1992): Türk tiyatro ve sinema oyuncusu. Vasfi Rıza, 1917'de girdiği Darülbedayi'nin kurslarına devam ederken bir yandan da sahneye çıkmaya başladı. 1929'da Şehir Tiyatrolarında çalışmaya başladı. Pek çok oyunda ve sinema filminde rol aldı. Şehir Tiyatrolarının yayın organı olan *Türk Tiyatrosu* dergisinde yayımlanan hatıraları *O Günden Bu Güne* (1977) adıyla kitaplaştı.

HÂZIM KÖRMÜKÇÜ

(Taha Toros Arşivi)

Hâzım Körmükçü (1898-1944): Türk tiyatro ve sinema oyuncusu. Asıl adı "Kâzım" olan Hâzım Körmükçü, Kabataş Lisesi'nden mezun olduktan sonra 1915'te Benliyan Tiyatro Kumpanyası'nda çalışmaya başladı. 1917'de Darülbedayi'ye girdi. *Kayseri Gülleri* adlı oyundaki Yanko rolüyle tanındı. Aynı zamanda bir Karagöz ustası olan Körmükçü, pek çok oyunda ve filmde rol aldı. Şehir Tiyatroları, halk tarafından çok sevilen Hâzım Körmükçü'nün 1944'te ölümü üzerine iki gün yas ilan ederek perdelerini açmadı.

İ. GALİP ARCAN

İ. Galip Arcan (1894-1973): Tiyatro ve sinema oyuncusu, şair, yazar. Tam adı, İsmail Galip Arcan'dır. 1909'da henüz on beş yaşındayken Ahmet Fehim Efendi'nin tiyatrosunda sahneye çıkmaya başlayan Arcan, Kuleli Askerî Lisesi'ndeki öğrenimini yarıda bırakarak tamamen tiyatroya yöneldi. Tiyatro sanatına dair araştırmalar yapmak üzere Avrupa'ya seyahatler yaptı. Yurda dönüşünün ardından 1926'da Şehir Tiyatrolarında çalışmaya başladı, ölünceye kadar bu kurumda çalıştı. İ. Galip Arcan, dönemin diğer aktörlerinden farklı olarak şair ve yazar kimlikleriyle de ön plana çıktı. 1920 yılında Henry Bernstein'in *Bora* adlı eserini adapte ederek edebiyat hayatına adım atan yazar, 1926 yılında üç fasıldan müteşekkil bir vodvil olan *Süt Kardeşler* adlı oyununu neşretti. İ. Galip Arcan, tiyatro yazarlığını *Kimsesizler* (1941), *Yalancılar* (1941) ve *Hava Parası* (1949) adlı oyunlarla sürdürdü. 1953 yılında *Bir Rüya* adlı çocuk oyununa imza attı. İ. Galip Arcan, şiirlerini *Benim Romanım: Şiir Miir* (1962), *Yaş 70: Fanteziler* (1965) adlı kitaplarında bir araya getirdi. Arcan bu eserlerinin yanı sıra *Tiyatroda Makiyaj* (1941), *Makiyaj Notları* (1941) ve *Tiyatroda Diksiyon* (1947) adlı tiyatro ile ilgili üç kitap neşretmiştir.

İBRAHİM ÇALLI

İbrahim Çallı (1882-1960): Türk ressam. 1906'da Sanayi-i Nefise Mektebinden mezun olan İbrahim Çallı, 1910-1914 yılları arasında Paris'te bulundu. Emekli oluncaya dek Güzel Sanatlar Akademisinde hocalık yaptı, pek çok öğrenci yetiştirdi. Türk Ressamlar Cemiyetinin kurucuları arasında yer alan İbrahim Çallı, resimleriyle yurt içinde ve dışında pek çok sergiye katıldı, ödüller kazandı.

ŞEVKET DAĞ

(Taha Toros Arşivi)

Şevket Dağ (1876-1944): Türk ressam, siyaset adamı. Osman Hamdi Bey ve Alexandre Vallaury'nin öğrencisi olan Şevket Dağ, Sanayi-i Nefise Mektebinden mezun oldu. 23 yıl resim öğretmenliği yaptı. Malik Aksel ve Fikret Mualla gibi ünlü isimlerin hocası oldu. Osmanlı Ressamlar Cemiyetinin kurucuları arasında yer aldı, daha sonra İbrahim Çallı ve Hikmet Onat'la birlikte Türk Ressamlar Cemiyetini kurdu. Resimleriyle yurt içinde ve yurt dışında pek çok sergiye katıldı. Ev içi resimleriyle tanınan Şevket Dağ, milletvekili olarak üç dönem TBMM'de görev yaptı. 1944'te İstanbul'da vefat etti.

FEYHAMAN DURAN
GÜZİN DURAN

(Taha Toros Arşivi)

Feyhaman Duran (1886-1970): Türk ressam ve hattat. Galatasaray Lisesi'nden mezun olan ressam, sanat eğitimi görmek amacıyla Paris'e gitti. Sanayi-i Nefise Mektebinde öğretmen olarak görev yaptı. İbrahim Çallı Kuşağı ressamlarından olan Feyhaman Duran, Türk resim sanatında portre türünün ilk büyük temsilcisi kabul edilir. Resimleriyle yurt içinde ve dışında pek çok sergiye katılan Feyhaman Duran'ın Atatürk ve İsmet İnönü portreleri meşhurdur.

Güzin Duran (1898-1981): Türk ressam ve hattat. İnas Sanayi-i Nefise Mektebinin ilk mezunlarındandır. Hocası Feyhaman Duran'la 1922 yılında evlenen Güzin Duran, yağlı boya manzara ve natürmort resimlerinin yanı sıra hat sanatında da önemli eserlere imza atmıştır.

AKİL MUHTAR ÖZDEN

Akil Muhtar Özden (1878-1949): Türk doktor, yazar, milletvekili, siyaset adamı. Askerî Tıbbiye, Paris ve Cenevre Tıp fakülteleri mezunudur. Öğrencilik yıllarında İttihatçılara katılarak Avrupa'ya kaçan Akil Muhtar Bey, Türkiye'ye döndükten sonra yıllarca İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde iç hastalıkları uzmanı olarak çalışmıştır. Atatürk'ün doktorlarından biridir. 1944'te milletvekili seçilerek TBMM'ye giren Özden, felsefe ile de yakından ilgilenen çok yönlü bir kişidir. Mesleki kitaplarının yanı sıra *İlim Bakımından Ahlak* (1942) adlı kitabı, onun felsefe ile ilgisini de ortaya koymaktadır.

BESİM ÖMER AKALIN

Besim Ömer Akalın (1861-1940): Tıp profesörü, bilim insanı ve milletvekili. Türkiye'de çağdaş doğum biliminin öncülerindendir. Gülhane Askerî Okulunun ardından Askerî Tıbbiye'den mezun oldu. Ülkemizdeki ilk doğum kliniğini açan Besim Ömer Akalın, tıp alanında pek çok kitaba imza atmıştır.

GENERAL TEVFİK SAĞLAM

Tevfik Sağlam (1882-1963): Türk bilim insanı, askerî hekim. Mekteb-i Tıbbiye'den mezun oldu. Türkiye'de ilk akciğer hastalıkları kürsüsünü kurmuştur. Türk Verem Savaş Derneğinin kurucusu olan Tevfik Sağlam'ın tıp ilmiyle ilgili çeşitli kitapları vardır.

A

Abdülhak Hâmid Tarhan 28
Acımak (Reşat Nuri Güntekin) 33
Afrika Vapuru 119
Ahmet Bedevi Kuran 21
Ahmet Fehim Efendi 81
Ahmet Hamdi Başar 78
Ahretlik (Ercüment Ekrem Talu) 42
Aka Gündüz 17, 19, 20, 21, 22, 23
Akil Muhtar Özden 115, 117, 118, 119, 121
Aksaray 52
Akşam 24, 31, 38, 46, 53, 63, 71, 79, 87, 99, 107, 114, 121, 128, 133
Akşam Güneşi (Reşat Nuri Güntekin) 33
Albert Einstein 120
Alexandre Vallaury 101
Ali Naci Karacan 28
Amerikan Tıbbiyesi 35
Anadolu 77
Araba Sevdası (Recaizade Mahmut Ekrem) 41
Askerî Tıbbiye 119, 123
Asriler (Ercüment Ekrem Talu) 39
A. Süheyl Ünver 117
Aşk-ı Memnu (Halid Ziya Uşaklıgil) 41
Atina 106
Avrupa 43, 68, 69, 71, 81, 83, 112, 115, 118, 119, 120, 121, 125, 126, 132
Ayasofya 95, 106
Aydın 21

B

Bâbıâli Baskını 20, 21, 22
Balıkpazarı 94, 95
Balkan 43
Balkan Harbi 20
Balkonda Saatler (Halid Fahri Ozansoy) 25
Batarya ile Ateş (Süleyman Nazif) 43
Baykuş (Halid Fahri Ozansoy) 25, 27
Behzad Hâki Butak 28
Bekirağa Bölüğü 20, 23
Belgrad 117
Benden Sonra Tufan Olmasın (Muhsin Ertuğrul) 57
Bendler 49
Benim Romanım Şiir Miir (İ. Galip Arcan) 81
Benliyan Tiyatro Kumpanyası 73
Ben Öldürmedim Kokain (Aka Gündüz) 17

Besim Ömer Akalın 69, 123, 125, 126, 127, 128, 133
Beyazıd 96
Beyazıd Meydanı 23
Beyoğlu 21, 59
Beyrut 35
Bir Aktörün Hatıraları (İbrahim Özen) 85
Bir, İki, Üç (piyes) 84
Birinci Dünya Savaşı 27, 36
Bir Rüya (İ.Galip Arcan) 81
Bir Şoförün Gizli Defteri (Aka Gündüz) 17
Boğaz 111
Bora (Henry Bernstein) 68, 81
Bulgar 71
Bulgarca 71
Burhaneddin Tepsi 85
Bursa 22
Bu Toprağın Kızları (Aka Gündüz) 20
Büyük Çamlıca 111, 113

C

Cafe Vachette 97
Cağaloğlu 93, 96
Cemal Nadir 22, 29, 37, 45, 51, 61, 77, 85, 97, 106, 127
Cemil Topuzlu 27
Cenevre 115
Cenk Duyguları (Halid Fahri Ozansoy) 25
Cevad İbrahim 35
Cibali Karakolu (Muammer Karaca) 59
Cumhuriyet Dönemi 25, 59

Ç

Çadırcılar Caddesi 96
Çakal Dağı 111, 114
Çalıkuşu (Reşat Nuri Güntekin) 33, 35, 36
Çal kasabası 93, 99
Çamlıca 111
Çamlıca Tepesi 114
Çapraz Delikanlı (Aka Gündüz) *17*
Çingene 98
Çocuklara Mahsus Gazete 39, 42

D

Darülbedayi 27, 28, 35, 36, 57, 65, 73
Diken 33
Dikmen Yıldızı (Aka Gündüz) 17
Divan-ı Harp 21, 22, 23
Dreyfüs (piyes) 85
Dudaktan Kalbe (Reşat Nuri Güntekin) 33, 35

E

Edebiyatçılar Çevremde (Halid Fahri Ozansoy) 25
Edebiyatçılar Geçiyor (Halid Fahri Ozansoy) 25
Edebiyat-ı Cedide Dönemi 41
Edirne 71
Efsuncu Baba (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47
Eliza Binemeciyan 36
Émile Zola 37
Enver Paşa 20
Ercüment Ekrem Talu 39, 41, 42, 43, 44, 45, 46
Ermeni 36, 96
Ernest Lübiç 62
Eski Hastalık (Reşat Nuri Güntekin) 33

Evliya Çelebi 41, 43
Evliya-yı Cedid (Ercüment Ekrem Talu) 39, 43

F

Fatih 96
Feyhaman Duran 109, 111, 112, 113
Fındıksuyu 49
Fikret Mualla 101
Fransız 37, 125, 132
Fuad Fazlı 35

G

Galata 93
Galata Köprüsü 78, 94
Galatasaray Lisesi 25, 109
Genç Kalemler 19
Germinal (Émile Zola) 37
Gizli Figânlar (Süleyman Nazif) 43
Greta Garbo 62, 63
Gülhane Askerî Okulu 123
Gümülcineli İsmail Hakkı 21
Güreşçi Mehmet Çoban 79
Güvercinler (Ercüment Ekrem Talu) 42
Güzel Sanatlar Akademisi 91, 93, 112
Güzin Duran 109, 112, 113

H

Habeşistan 43
Hakkı Tahsin 28
Halid Fahri Ozansoy 25, 27, 28, 29, 30, 31
Halid Ziya Uşaklıgil 41
Halil Nihad Boztepe 96
Halûk'un Defteri (Tevfik Fikret) 41
Hamlet (Shakespeare) 86
Hasan Ali Polat 21, 22
Hava Parası (İ. Galip Arcan) 81
Haydar Bey 20
Hâzım Körmükçü 73, 75, 76, 77, 78
Henry Bernstein 68, 81
Heybeli 49
Hıristiyan 97
Hikmet Onat 101
Hilmi Kitabevi 50
Hissiyat (İsmail Safa) 41
Hollywood 49, 62
Huz Mâ-Safâ (İsmail Safa) 41
Hünkârsuyu 49
Hünkâr Tepesi 50
Hüseyin Rahmi Gürpınar 47, 49, 50, 51, 52

İ

İbrahim Çallı 45, 91, 93, 94, 97, 98, 99, 101, 103, 109
İbrahim Hilmi Çığıraçan 50
İbrahim Özen 85
İ. Galip Arcan 68, 81, 83, 84, 85, 86
İkinci Meşrutiyet 21
İlim Bakımından Ahlak (Akil Muhtar Özden) 115
İnas Sanayi-i Nefise Mektebi 109
İngiliz 21, 96
İntihar (Muhsin Ertuğrul) 57
İran 43, 107
İsmail Safa 41
İsmet İnönü 109
İstanbul 27, 59, 62, 93, 94, 95, 96, 97, 107
İstanbul Kızı (Reşat Nuri Güntekin) 37
İstanbul Muhafızlığı 22

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi 115
İsveç 62
İttihatçılar 115
İttihat ve Terakki Cemiyeti 19, 22

K

Kabataş Lisesi 73
Kâmil Paşa Hükûmeti 20
Kaplumbağa Terbiyecisi (Osman Hamdi Bey) 98
Karagöz 73, 112
Karım Beni Aldatırsa (film) 70
Kayseri Gülleri (Hüseyin Suad Yalçın-Münir Nigâr) 73
Keçi (Ercüment Ekrem Talu) 44
Kesik Baş (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47
Kırık Hayatlar (Halid Ziya Uşaklıgil) 41
Kırık Mahfaza (Şahabeddin Süleyman) 28
Kırk Yıl (Halid Ziya Uşaklıgil) 41
Kimsesizler (İ. Galip Arcan) 81
Konya 105
Kuledibi 67
Kuleli Askerî Lisesi 81, 118
Kuyrukluyıldız Altında Bir İzdivaç (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47
Küçük Şeyler (Samipaşazade Sezai) 42

L

Latif Ağa 45
Leonard André Antuan 27, 28
Leonardo da Vinci 114
Letafet Apartmanı 27

M

Mağdura-i Sevda (İsmail Safa) 41
Mahmut Şevket Paşa 22
Mai ve Siyah (Halid Ziya Uşaklıgil) 41
Makiyaj Notları (İ. Galip Arcan) 81
Malik Aksel 101
Malta 21
Malta Geceleri (Süleyman Nazif) 43
Marsilya 119
Maya (piyes) 63
Mazhar Osman 132
Mecidiyeköyü 62
Meclis-i Sıhhiye-i Umumiye 127
Mehmet Necati 35
Mehmet Sadi Bey 45
Mehmet Ubeydullah [Hatiboğlu] Efendi 21
Mekteb-i Tıbbiye 118, 129
Meşhedi Ankara'da (Ercüment Ekrem Talu) 39
Meşrutiyet 43
Mevlevî 67
Meyhaneci Tokli 19
Meyhane (Émile Zola) 37
Milliyet 28
Mithat Ömer Karakoyun 45
Mona Lisa 114
Muallim Naci 41
Muammer Karaca 59
Muammer Karaca Tiyatrosu 59
Muhabbet Tılsımı (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 52
Muhsin Ertuğrul 28, 29, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 68, 70, 86
Muhtar Bey 118
Musevi 98

Mustafa Kemal Atatürk 21, 109, 115
Mütareke Dönemi 21

N

Nana (Émile Zola) 37
Nâzım Hikmet 70
Nâzım Paşa 20, 22
Nesimi Sarım 19
Nesteren (Abdülhak Hâmid Tarhan) 28
Neyyire Neyir 60
Nuruosmaniye 96

O

O Günden Bu Güne (Vasfi Rıza Zobu) 65
Osman Hamdi Bey 98, 101
Osmanlı 36
Osmanlı Ressamlar Cemiyeti 101
Othello (Shakespeare) 86

Ö

Ömer Hakan Özalp 21

P

Paris 27, 57, 91, 96, 97, 109, 115
Peyami Safa 41
Pierre Louys 28
Prens Sabahaddin 21
Prens Sofia 106

R

Rahmi Bey 45
Recaizade Mahmut Ekrem 39, 41, 45
Reşat Nuri Güntekin 29, 33
Rübâb'ın Cevabı (Tevfik Fikret) 41
Rübâb-ı Şikeste (Tevfik Fikret) 41
Rupen Seropyan 96
Rusyalı Mahmud Bey 96
Rübab 25, 28
Rüya (Halid Fahri Ozansoy) 25

S

Sabir Efendi'nin Gelini (Ercüment Ekrem Talu) 39
Samipaşazade Sezai 42
Sanayi-i Nefise Mektebi 91, 96, 98, 101, 109
Saray ve Ötesi (Halid Ziya Uşaklıgil) 41
Sarıyer 78
Sarnıçlı Han 96
Selahattin Pınar 45
Selanik 19
Sergüzeşt (Samipaşazade Sezai) 42
*Servet-i Fünu*n 28
Servet Lütfi Tozan 21
Servinaz kaplıcaları 22
Sıra Dışı Bir Jöntürk Ubeydullah Efendi'nin Amerika Hatıraları 21
Süleyman Nazif 43
Sünûhat (İsmail Safa) 41
Süt Kardeşler (İ. Galip Arcan) 81, 84

Ş

Şahabeddin Süleyman 28
Şefik Paşa 106
Şehir Meclisi 131
Şehir Tiyatrosu 27, 59, 62, 63, 65, 73, 81
Şehir Tiyatrosunun 50. Yılı Darülbedayi Devrinin Eski Günlerinde (Halid Fahri

Ozansoy) 25, 28
Şehzadebaşı 27
Şekerci Ahmet Efendi 71
Şerif Paşa 21
Şermin (Tevfik Fikret) 41
Şevket Dağ 101, 103, 104, 105, 106
Şevket-meab (Ercüment Ekrem Talu) 39
Şık (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47
Şıpsevdi (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 47, 49

T

Talat Paşa 20
Tanzimat Dönemi 41, 42
Tasvir-i Efkâr 28
TBMM 21, 101, 115
Tepebaşı 59
Tepebaşı Tiyatrosu 59
Tesadüf (Hüseyin Rahmi Gürpınar) 52
Tevfik Fikret 41, 42
Tevfik Sağlam 129, 131, 132, 133
Tiraje 25
Tiyatroda Diksiyon (İ. Galip Arcan) 81
Tiyatroda Makiyaj (İ. Galip Arcan) 81
Tomrukağa Suyu 113, 114
Tunus 119
Turuncu Paşa 22
Türk 19, 20, 28, 41, 42, 45, 46, 47, 50, 57, 59, 60, 65, 73, 85, 91, 96, 98, 101, 109, 112, 115, 117, 126, 129
Türkçe 71
Türkiye 115, 120, 123, 132
Türk Ressamlar Cemiyeti 91, 101
Türk Tiyatrosu dergisi 65
Türk Verem Savaş Derneği 129
Tütün İnhisarı İdaresi (İnhisar İdaresi, Tekel) 29

U

Ulemadan Bir Jöntürk Mehmed Ubeydullah Efendi (Ömer Hakan Özalp) 21

Ü

Üç Kişi Arasında (Vedat Nedim Tör) 86
Üsküdar 83, 84, 118
Üsküp 85

V

Vakit 28, 33
Vasfi Rıza Zobu 63, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 76, 77, 78
Vedat Nedim Tör 86

Y

Yakup Cemil 20, 21, 22
Yakup Cemil: Hayatı ve Divan-ı Harp Sorgu Tutanağı (Hasan Ali Polat) 22
Yalancılar (İ Galip Arcan) 81
Yaprak Dökümü (Reşat Nuri Güntekin) 33
Yaş 70: Fanteziler (İ. Galip Arcan) 81
Yayla Kızı (Aka Gündüz) 17
Yenicami 93, 94, 95, 103, 106
Yunanî 28

Z

Zaman 33, 35